БЛАХМАНО-ПРОДУКЦІЯ.

Останнє десятиліття, це період, який можна сміло назвати періодом блахмано-продукції. Ніде в історії не записано, щоб в так короткому часі, пануюча кляса вспіла стільки разів і так грубо та безсоромно одурити працюючі маси. "Боротьба проти німецького мілітаризму", "Охорона цивілізації перед гунами", "Оборона вітчини", "Війна за мир", "Війна за поневолені народи" — це ті безсоромні, брехливі кличі, що спричинили вимордування десятьох мілюнів молодих людей.

Німецький мілітаризм поборено, але на його місці повстав мілітаризм французький. Цивілізацію, яку "врятовано" перед "гунами", зараз самі її "оборонці" разом з тими-ж таки гунами нищать. Вітчину врятовано так, що зараз її ніхто не має. "Війна за мир" скінчилась, але взагалі війна продовжається дальше. Про поневолені народи може сказати населення Східної Галичини, Буковини. Про цю справу "говорять" зараз Ріфи в Африці, Китайці, Єгиптяне, Індійці та багато инших.

Почались "мирові" конференції, наради. Появились всякі "точки", "пляни", почались конференції "розоруження", почали капіталістичні агенти їздити з місця до місця, формувати всякі "Ліги", "трибунали" та иншу машкараду виробляти, а війна до цеї пори нищить тисячі людських жертв. Поневолені малі, а то й великі народи стали прямо погноєм для купки світових людоїдів; воєнні матеріяли виробляється й постачається на поле бою, тільки кращі й практичніші чим досі; хеміки працють день й ніч над винаходами нових трійливих ґазів; будуються нові модерні воздушні фльотилі, воєнні кораблі. Одним словом робітництво з завязаними очима, з великим поспіхом готовить для себе смерть. Смерть, та таку страшну, таку жорстоку, що переходить всяке поняття.

Проте це не перешкаджає капіталістичним гіпокритам дальше белькотати про якесь там розоруження, бавитись в ріжні конференції, та кричати про якусь там цивілізацію, демократію, та прочі блага. Маси безробітних все більш й більш ростуть. Нужда охоплює чимраз ширші робітничі круги. На голодних й зморених робітників пускається кровожадну гидру дикого фашізму. Робітничі організації позбавляються навіть таких прав, які вони мали вже давно перед війною.

Однак в останніх часах, американська буржуазія придумала нову лапку, новий плян знищення робітничого руху. Ним є т зв.: **"Бі енд О плен".**

Цей плян перше заведено на залізничій лінії Балтімор і Огайо, від чого він й приняв свою назву. Називають його теж по "культурному", кооперативний плян. Про цей плян пишуть вже й говорять самі робітники, що відчули його на власній спині. Про те, як цей плян виглядає на ділі й кому він приносить і яку користь, писав в одному з попередніх чисел "У.Р.В." робкор з Транскони.

Загально кажучи, цей плян, це упослідженя робітничої кляси, спосіб розбиття робітничого руху та солідарности серед робітників. Та і в цьому рабському ділі юнійне урядництво грає також визначну ролю.

"Це, — мовляв, — перші кроки до захоплення індустрії робітниками".

Та при тому капіталісти мають ще й других своїх агентів, що також проповідують за цим пляном. Це попи.

Однак ці говорять нам дещо иншого.

Дня 1. грудня приїхав до Торонта отець др. Чарлс Ітон і в баптиській церкві виголосив "пламенну" промову по цьому питанню.

Хто-ж такий "отець" Ітон? Торонтонський консервативний часопис, "Мейл енд Емпаєр", говорить нам таке:

"Др. Ітон був проповідником в тутешній баптиській церкві. Опісля зістав перенесений до Ню Йорку, до баптиської церкви на пятій евню, в котрій дуже заінтересовані Рокефелери. Опісля уряд Зл. Держав назначив його організатором важних краєвих, корабельно-будівельних підприємств, фортифікацій та виробу воєнного матеріялу. Це було на час війни".

І цей "миролюбний слуга божий" звидів Европу, та заявив, що вона "розвинулась на основі клясової системи, що спричинило війну".

Виходить, що Америка не має найменшого клясового характеру.

"В Америці, — фільософує цей отчик — одиниці зістали частинами індустрії (він має на думці робітників). Їхні права (робітників) зістали признані і проблема капіталізму, що загрожувала розбиттям старого світа, зістала несвідомо усунена".

Значить, що була там також якась проблема, що загрожувала старому світові?!...

Дальше говорить таке: — "Европейський розвиток відзначився загрозою комунізму, який розвязує суспільні проблеми тим, що робить всіх бідними. В контрасті до цього, розвиток в Америці прибрав форму **індустріяльних рад.** Капіталісти формують для себе дорадчі ради з робітників і поле бою американської індустрії перетворилось в умовини **кооперації** (Бі енд О плен)". І кінчить свою божеську промову тим, що говорить, що цей плян не робить всіх бідними, як це мається з комуністичним пляном, **"а позволяє всім стати багатими, капіталістами".**

Ось що воно отой кооперативний плян!... Він позволяє ..."стати багатими". А позволяє тим, хто має в своїх руках средства продукції. Це-ж не робітники. А що-ж для робітників позволяє?.. Гинути з голоду, з патріотичним гимном на устах. От яка попівська глупота, яка плиткість та безличність.

Одначе свідоме робітництво повинно проти всіх подібних плянів протестувати і протест свій виявити й заманіфестувати масовим вступленням в ряди **Комуністичної Партії Канади,** що на кожному кроці виявляє всякі затії буржуазії й її наймитів. Це одинока наша практична зброя.

В. Б.

ДВА БЮТЬСЯ — ТРЕТІЙ КОРИСТАЄ.

Це не казка, хоч подібна до неї. Прошуміло недавно на всю землю американську греко-православне епископське мордобиття в Ню Йорку.

Як натиснув епископ Адам Филиповський на епископа Платона Рождественского, як натиснув на него з поліцією та бомбами смердячими в соборі православному, то епископ Платон забрав свою реверенду під паху і поклав все своє уповаиє на ноги свої.

І втік.

Втікаючи патинки загубив.

Засів в соборі Адам Филиповський і затягнув "алилуя" на одинайцятий глас.

Усердно помолився в поліції епископ Платон Рождественский. Молився він на восьмий глас сіреч:

"Стопи моя направи по словеси твоєму і да не обладає мною такий тать, як Адам Филиповский".

І вимолив він допомогу в поліції, зібрав своє христолюбиве воїнство, озброїв його залізними киями, дручками і просто каменями, розсадив двері собору, побив вікна в архієрейській палаті, розігнав Сарацинів Филиповського, а самого Адама засадив в поліційний рай.

Сів на престолі слави своєя епископ Платон Рождественский і возопив гласом веліїм:

"Не підступайте до мене всі окаянні, бо голови ваші розібю об камінь на славу божу".

Доти сидів на престолі Платон Рождественский, доки не прийшов представник живої церкви Кедровський.

Прийдоша він в славі і силі своїй, щоб судити Платона і Адама і іже з ними.

І суд американський — високий суд, вислухавши козлів, що ошуйю, і ослів, що одесную — сказав:

"Платоне й Адаме! До цего часу ви пасли вівці, а від тепер будете пасти свині. Єдиним убо і правним наслідником отари православної в Америці є Кедровський, якого прислав Синод з Москви".

Страх і трепет велій зело напав на епископів на Платона і на Адама. Подивилися вони один на другого і тако між собою глаголаше:

"Дурних і в церкві бють".

Занімів після цего язик Адамові. А Платон ще до найвищого суду американського подався і господа на свідка покликав.

Ой що-ж то за шум учинився, що Кедровський над Платоном опинився.

Кінець буде в вищому американському суді. Для котрогось з епископів буде це страшний суд.

Куркуленко.

РІЖНІ ВІСТИ

СУДЯТЬ 40 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

Дня 24. листопада почався в місті Рівному на Волині (під Польщею) суд над 40 українськими селянами, яких обвинувачують о приналежність до Української Революційної Повстанчої Організації (УРПО).

ПОМЕР ПОЛЬСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК ЖЕРОМСКІ.

Дня 20. листопада помер в Варшаві найбільший польський письменник Стефан Жеромскі. В одному зі своїх останніх творів "Пшедвіосне", виданому цего року, він гостро виступив проти звірств польської шляхти і поліції і заявив, що він зовсім не мріяв про таку Польщу. Цей твір інсценізовано на Україні, як також за цей твір на Жеромского в'їдала польська поліція, а навіть видала проти него свою летючку, заявляючи в ній, що поліція у всіх культурних державах бє.

ОФІЦИРИ ПОБИЛИ ПОСЛА.

Два польські офіцири напали на вулиці Варшави на вшехпольського посла Строньского і погаратали йому ребра за статтю проти Пілсудського.

ПОМЕР ОЛЕКСАНДЕР САЛІКОВСЬКИЙ.

Дня 23. листопада помер у Варшаві відомий петлюрівський діяч і журналіст Олександер Саліковський.

Коли-б так він помер на Україні, то "Укр. Голос" написав-би, що більшовики його голодом заморили. А так помер в гостях у своїх союзників.

ЕМІҐРАЦІЯ ДО КАНАДИ.

Під таким наголовком львівське "Діло" з 13. листопада містить новинку слідуючого змісту:

"У найблищих днях приїдуть до Варшави делеґати канадійського уряду, щоби порозумітися з польським урядом щодо одчинення у всіх більших містах польської держави еміґраційних бюр, що мають улекшати хліборобам та робітникам виїзд до Канади. Особи признані окремими комісіями як придатні одержуть посвідки, які заступлять їм візу канадійського консуляту та безплатний еміґраційний пашпорт. Кожний еміґрант мусить мати 135 дол. на корабельну карту, 25 дол. на залізницю від пристані до Вінніпеґу і 25 дол. на перші необхідні потреби. Зареєстровані особи мають запевнену працю. Канадійський уряд має також улекшити виїзд особам і родинам, які захотять завести собі в Канаді рільне господарство. Ці мусять мати 500 доларів, з яких 400 іде на кавцію для купна ґрунту або господарства, складену до рук представників уряду. Канадійський уряд дав поручення, щоби при контролі поводитись ліберально з українськими та польськими еміґрантами, а гостріше з жидівськими, які, як відомо, не надаються на хліборобів або фізичних робітників".

ДИК ДІСТАВ ВЖЕ ПОСАДУ В СІПІАРА.

Скоріше, як ми самі того надіялися, справдилися слова нашого кореспондента, який писав, що Сіпіар не забуде діяльности "народніх діячів" під час останніх міських виборів. Ось що читаємо в останньому числі, на останній сторінці "Канадийського Українця", з 9. грудня:

"РОЗВЯЗАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ФІРМИ.

Адвокатська фірма: **"Савула і Дик",** 306 Конфедерейшон Лайф Білдінґ (457 Мейн ул), Вінніпеґ, Ман., розвязалася з причини, що **п. Йосиф Дик приняв посаду сіпіярського урядника.** (Підчеркнення наше — Ред. "У.Р.В.") Фірма зістала розвязана дня 1. грудня. Адвокатську канцелярію, під тою самою адресою веде дальше п. Стефан Савула".

Чи потрібно до цего ще яких пояснень?...

Чи ви ворог своїм приятелям?

Коли ні, то чому не постараєтеся, аби всі ваші приятелі читали "Укр. Роб. Вісти"? Ви зробите їм приятельську прислугу, як зробите їх передплатчиками "У.Р.В."

З'ЇЗД ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ.

ЧЕРГОВИЙ, СЕМИЙ З РЯДУ, ВСЕКРАЄВИЙ З'ЇЗД ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ ВІДБУДЕТЬСЯ В ДНЯХ 25., 26. І 27. СІЧНЯ 1926 РОКУ В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕҐУ.

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ:

1. Відкриття з'їзду.
2. Вибір верифікаційної комісії і провірення уповноважень делеґатів.
3. Вибір президії з'їзду.
4. Звіт Центрального Виконавчого Комітету Товариства Укр. Роб.-Фарм. Дім.
5. Звіт Центрального Комітету Жіночої Секції.
6. Фінансовий звіт заряду Укр. Роб. Дому в Вінніпеґу.
7. Звіти делеґатів і делеґаток від Відділів і Товариств ТУРФДім.
8. Вибір комісій: статутової, контрольної, маєтково-фінансової, пресової, організаційно-просвітної, резолюційної, драматично-музичної і скарг та зажалень.
9. Засідання комісій і їхні справоздання.
10. Положення Українських Робітничих і Фармерських Домів в Канаді.
11. Забезпечення будинків і всего майна ТУРФДім.
12. Справи Жіночої Секції.
13. Робітничі й фармерські діточі школи.
14. Організаційна і освітня праця серед українських робітників і фармерів.
14. Секція Молоді при ТУРФДім.
16. Організування робітничо-фармерських кооператив.
17. Робітничо-фармерська преса.
18. Драматично-співацькі та орхестральні гуртки при відділах і товариствах ТУРФДім.
19. Статут ТУРФДім.
20. Вибір Центрального Виконавчого Комітету і Контрольної Комісії ТУРФДім та инших центральних комітетів.
21. Закриття з'їзду.

Цю програму належить перечитати на адміністраційних зборах всіх відділів і товариств ТУРФДім та на зборах всіх відділів Жіночої Секції, основно її передискутувати і якщо були-б деякі нові пропозиції для доповнення програми, то надіслати їх до Ц.В.К. ТУРФДім.

Більше пояснень до цеї програми, а головно до деяких її точок, подамо в слідуючому числі "У.Р.В."

З товариським привітом,

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім.

З ПОЛЯ НАУКИ Й ТЕХНІКИ.

НОВИЙ ГОДИННИК.

На лондонських підземельних залізницях переведено цікаві проби з годинниками нового типу. Замість годинникового щита і вказівок, приміщено одну коло другої дві таблички. На лівій табличці появляються цифри, що вказують години, а на правій мінути. По упливі одної мінути появляється на правій табличці під діланням електричної струї цифра, що вказує чергову мінуту. Так само діється і з годинами.

ЧИТАННЯ НЕ СПРИЧИНЯЄ КОРОТКОЗОРОСТИ.

Анґлійський професор Едридж-Ґрін, який є спеціялістом по очним слабостям у анґлійському промисловому комітеті каже, що короткозорість не є вислідом читання з недалекої віддалі. Він твердить, що читання зовсім не впливає погано на зір, а навпаки, важка фізична праця. Часто атлети і спортовці, які піднімають великі тягарі або займаються виси лю ючими спортами, роблять ся короткозорими. Те саме діється з важко працюючими робітниками. Він далі твердить, що короткозорість можна вилічити відповідними вправами і униканням тяжкої праці.

ВІДКРИТТЯ РИМСЬКОГО АМФІТЕАТРУ НА МАДЯРЩИНІ.

Недалеко міста Шопрон на Мадярщині натраплено при роскопках на сліди старого римського амфітеатру. На місце вибралися зараз археольоґи з мадярського музею в Будапешті і ствердили, що згадана нахідка дуже цінна і вартісна. Дальші роскопки ведуться під рукою фаховців.

Амундсен продав в приватні американські руки свій літак, на якім відбув останню подорож до північного біґуна. Як кажуть, взяв він за нього 100 тисяч норвежських корон.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".

РУМУНСЬКИЙ ТЕРОР НА БУКОВИНІ.

Наїздники і окупанти завжди починають свою роботу в завойованій країні з терору. Такий самий початок зробили румунські власти і в Буковині після того, як вони окупували цей край. Правда, протягом кількох перших днів, поки румунська влада вдивлялась в місцеві обставини, все виглядало так, наче-б румунська армія на щось чекала і була готова в кожну хвилину зірватись з місця і накивати пятами. Тимчасом бояре робили відповідну політику, виголошували лагідні промови, говорили і робили певні пропозиції. Що то були за пропозиції? Кликали до себе ріжних Українців, бувших австрійських урядовців і ласкаво запропонували їм заняти посади. Але, тут маленьке "але", бояре жадали, щоб за цей маслак вони здобули печатки від громад і поприкладали їх на папери. А ці папери мали бути післані до Парижу на мирову конференцію на доказ того, що буковинські Українці і тілом і душею стоять за обєднанням з Румунією. В той час на цю пропозицію тоді ще ніхто не пішов. Румуни зістались самотні в своїй роботі.

Це був лисячий хвіст. Лис махав хвостом, бо не знав, що буде завтра, бо сподівався що хвилини повстання. Але Румуни занадто серйозно брали в рахунок місцевих демократів, цісарських урядовців, слухняних рабів пана Василька. В дійсности ці добродії нічого не мали за собою, нікого не з'організували, в Буковині не було збройної української сили. Проте невдоволення наростало, протест ставав що дня поважніший. Це бачив боязький лис і почав клацати зубами.

Всюди було проголошено стан облоги, який під ріжними формами продовжується і до нині. За кожне порушення роспоряджень місцевої влади, військових командантів і окупантів — люде карали без найменшого вагання. Військова влада робила, що хотіла, сиґуранца робила що хотіла, по селах жандармерія знущалась над селянами, як тільки їй було це до вподоби. Поліція також займалась політикою. Оце й був закон і законодавчі тіла, під ударами котрих буковинський селянин вже живе шість років.

Буковинський сойм перестав існувати, його скасовано разом з самоуправою громад. Арешти посипались на людей, без огляду на стан, на клясу, на політичні переконання. В грудні 1918 року арештовано близько пятьсот душ, арештовано багато інтеліґенції, селян, кооператорів, політиків. Арештовано бувшого буковинського комісара при Австрії пана Бігаря. Правда, після того, як Румунія побачила, що безпосередньої небезпеки немає, що повстання немає, почала потрохи пускати людей з тюрем. Але це було тільки на короткий час. Скоро знову почались арешти. Тюрми ніколи не пустували. Військова тюрма була повна. Не було села, яке-б не післало своїх "делеґатів" покуштувати румунської демократії. Після селян прийшла черга на робітників. Серед арештованих пересидів рік бувший народній вчитель Канюка, редактор "Громади". Потім йому вдалося втікти на Радянську Украну. Сидів в тюрмі студент Гуцуляк, що потім теж утік на Україну. Особливо напосілась влада на народніх учителів. До них прикладалася особлива політика: продержавши їх певний час в тюрмі, їм пропонували їхати в старий реґат. Звичайно, учитель годився, хоть до дідька їхати, аби не сидіти в тюрмі. Румунська влада знала, що робила. Це для того, щоб позбуватися українських шкіл. В Румунії український учитель не був небезпечний, хай він там собі учить румунську мову.

Арештованих тортурують варварським способом. Серед тортур відомі є турецькі способи — биття в пяти, роздирання пят і натирання ран сіллю.

Буковина наповнена вщерть шпигами і провокаторами. Особливо багато на цій роботі петлюрівців, які, знаючи українську мову, і не маючи ніякого иншого заняття, охоче вдирають ся в довір'я селян і потім доносять в сиґуранцу про "комплоти і змови". Сиґуранца удержує величезні штати співробітників — постійних і випадкових агентів, що працюють на акорд, від душі, вигадують ріжні справи. Зрозуміла річ, що коли цим наймитам нема чого робити, то вони самі вигадують роботу, щоб більше заробити і виправдати своє існування в службі.

Видано спеціяльний закон про товариства, згідно з котрим агенти влади мають право конфіскувати все майно товариства на користь держави. Кожне товариство можна завжди закрити, як тільки начальство постановить, що воно є вороже румунській державности. Звичайна річ, що кожна влада каже так, як тільки їй спаде на думку. А спадає владі на думку тільки таке, що вбиває українські товариства на місці. Фактично всі товариства є проголошені поза межами закона. Агент сиґуранци, військовий командант, жандарм може з ними робити все, що захоче. До цього приходить ще одно роспорядження: замкнене товариство позбавляється свого майна на користь держави. На практиці все кінчається тим, що замкнені товариства позбавляються свого майна на користь шефа сиґуранци, поліційних і жандармських начальників тощо.

Та найганебніша політика румунських властей по селах. Румунські "цивілізатори" позводили тілесну кару. В багатьох селах відбулись вуличні биття селян різками. Перед громадською управою виносили лаву, ростягали на ній "винуватого" і били його в присутности цілого села. Бувало часом і таке, що сікли ціле село, тоб-то доросле чоловіче населення. Таких випадків було чимало. Одного селянина, Костя Бажана, сікли два рази протягом двох днів: спершу дали йому 25 ударів, а потім ще 25.

Щоб трохи здержати непомірну загончивість своїх агентів, міністер внутрішніх справ Вайтояну видав свого часу навіть такий наказ-обіжник, в котрім він умовляв не вживати тілесної кари.

"Тілесна кара, пише він, не передбачена в законі, а навіть заборонена; хто бє на власну руку, той грішить перед законом"...

Але, звичайно, ця лагідна балачка тільки підбадьорує жандармів. Бо справді, кому яке діло, що тілесна кара заборонена законом і є гріхом? Коли за цей гріх самих грішників не карають, а карають неповинних, то вони й роблять своє грішне діло без найменшого замислення.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла з друку? Якщо немаєте її ви самі, або ваш і знайомі, то постарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратить вона вартости навіть тоді, як ви перечитаєте її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаєте до кінця.

Письменник М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читаючи "Карпатську ніч" ви рівночасно багато вчитеся і то в найбільш приступний спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладинка з артистичним малюнком в двох кольорах.

КУПІТЬ, А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІЄТЕ! РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.

Висилаються книжки за попереднім надісланням грошей.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з грішми посилати на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.